

“Succesvolle uitvoering O&I-module

Zorgverzekeraar Zilveren Kruis is actief aan de slag gegaan met visie- en beleidsontwikkeling voor invulling van de O&I-module. Het gaat uit van een relationele benadering en heeft daarom gekozen voor een transitieperiode van drie jaar vanaf 2019. Maar wie sneller wil, mag.

Zilveren Kruis is tot nu toe de enige zorgverzekeraar die serieus invulling geeft aan de O&I-module, met een nieuw geformuleerde visie en beleidsontwikkeling vanuit een regionale benadering. “De module is geen doel op zich, maar een middel om een aantal zaken te regelen”, zegt beleidsontwikkelaar zorginkoop Mirjam Vos-de Soet. “Als zorgverzekeraar kopen we zorg in en hebben we een zorgplicht. Door in de zorg in de eerste lijn meer samenhang te brengen, bereiken we dat onze verzekerden meer samenhang gaan ervaren in die zorg in de eerste lijn en in de relatie met het sociaal domein. Dit is een middel om onze verzekerden van de juiste zorg te voorzien. In de eerste lijn verandert op dit moment heel veel en de O&I-module is een belangrijke randvoorwaarde om een toekomstbestendige eerste lijn goed in te richten. Ook wat de ondersteunende taken betreft, zodat de zorgverlener optimaal de tijd heeft om zorg te verlenen. Die

betaaltitel. Je moet echt nadenken over een organisatie- en financieringsstructuur die dit optimaal versterkt.”

Regionale aanpak

Vos plaatst dit in het licht van de beweging dat mensen steeds langer thuis blijven wonen, ook bij een toenemende zorgvraag. “De uitdaging voor de eerste lijn is om de veranderende zorgvraag die hieruit voortvloeit goed vorm te geven”, zegt ze. “Wij willen de beweging van langer thuis blijven wonen stimuleren omdat we geloven dat thuis de juiste omgeving is voor de mensen die dat willen. Natuurlijk zit daar ook een kostencomponent aan: eerstelijnszorg is goedkoper dan tweedelijnszorg. De substitutie van tweede naar eerste lijn kan echter alleen succesvol tot stand komen als het eerstelijnszorgaanbod een samenhangende infrastructuur kent die dit zodanig ondersteunt dat onze verzekerden die samenhang ook ervaren.”

meenten, ziekenhuizen, wijkverpleegkundigen en GGZ zijn al op behoorlijke schaal georganiseerd. Als geïntegreerde eerstelijnszorg ben je nog geen partij en de inzet van die O&I-gelden moet wel goed gebeuren. De huidige aanpak leidt tot versnippering, dus hebben we gezegd: kies voor het niveau van een regio om een gesprekspartner te kunnen zijn en te waarborgen dat er voor elke huisarts een ondersteunend aanbod is.”

Regiostructuur creëren

Dit vergt wel wat. “Het betekent in sommige regio’s een reorganisatie”, erkent Vos. “Als sprake is van meerdere organisaties, zoals zorggroepen en GEZ-en, is het aan te bevelen alle bestaande organisaties af te bouwen en één regiostructuur te creëren met een regisseur. De huisartsen hoeven zich dan maar bij één organisatie aan te sluiten.”

Staan ze hiervoor open? Dat varieert, erkent Vos. Ze zegt: “Huisartsen willen worden ondersteund in bedrijfsvoering, ketenzorg en zorgprogramma’s, maar of ze dat per definitie op deze manier willen, daar wordt divers over gedacht. Er zijn zeker partijen die het op alle fronten ondersteunen, maar het betekent wel iets voor de autonomie van een huisarts. Dat is spannend en dat begrijpen we ook. Daarom hebben we drie jaar uitgetrokken voor dit transitietraject. Het is een relationeel en cyclisch proces: stapjes zetten en terugkoppelen. Op 12 december 2017 hebben we ons voorlopig beleid gepresenteerd en daarover zijn we vervolgens met de partijen in gesprek gegaan. In sommige gevallen horen we dan dat ze het span-

“Het is aan te bevelen om één regiostructuur te creëren met een regisseur”

puzzelstukjes vielen voor ons met de O&I-module mooi op hun plaats en nu een landelijke agenda is gemaakt, is dit het momentum om daarop aan te sluiten. Het heeft geen zin als je dezelfde dingen blijft doen onder een nieuwe

Zilveren Kruis is ervan overtuigd dat dit om een regionale aanpak vraagt. “Als je de zorg in samenhang wilt organiseren, vraagt dit om een schaal waarin je echt een gesprekspartner bent voor de betrokken partijen”, legt Vos uit. “De ge-

vraagt om een regionale aanpak”



“De O&I-module is een belangrijke randvoorwaarde om een toekomstbestendige eerste lijn goed in te richten”, constateert Mirjam Vos-de Soet.

de ene regio al veel dichterbij het beleid is dat we voorstaan dan de andere, maar we zien overal de beweging. Sommige regio's zijn al aan het nadenken over de juridische structuur. Andere regio's zijn nog niet zover en huren soms externe partijen in om zich te laten adviseren. In het noorden en oosten van het land bestaat al meer een traditie van samenwerking op regioniveau, daar is de basis al helemaal aanwezig. We zien dus al organisatiemodellen ontstaan die werken, met die ene herkenbare organisatie waarbij een huisarts graag wil aansluiten omdat het meerwaarde biedt. Zo'n organisatie model innoveert, weet wat er in de regio gebeurt en is een gemandateerd gesprekspartner voor de relevante stakeholders.”

Zilveren Kruis is sturend in hoe de organisatie-infrastructuur er op hoofdlijnen uit moet zien, maar kiest in de inhoudelijke opzet de relationele benadering. “We bieden geen blauwdruk”, zegt Vos, “maar we merken wel dat het veld meer sturing van ons vraagt dan wij initieel van plan waren om te geven. De feitelijke inkoop is het sluitstuk van het relationele proces om tot een regio te komen. Voor het transitiepad gaan we uit van drie jaar vanaf 2019. Langzamer kan niet, sneller mag wel.” <<

nend vinden, maar wel geloven in de lijn die we uitzetten. In andere gevallen worden vraagtekens geplaatst. Men vraagt zich bijvoorbeeld af of niet wordt kapotgemaakt wat nu goed geregeld is. Maar er is niemand die op de noodrem trapt, in gesprekken kun je veel onrust wegnemen. Zo'n regio moet mandaat krijgen van alle huisartsen en dat reali-

seer je door dichtbij te staan. We vragen om in de governance te borgen dat inspraak en mandaat geregeld zijn.”

Transitie

Op dit moment is het nog volop werk in uitvoering. “Via de huidige betaaltitels kopen we al wel O&I in, alleen heet het dan niet zo”, zegt Vos. “En we zien dat

Tekst: Frank van Wijck

Foto: Lucien Souisa